

Biznis u Srbiji iz ugla finansijskih direktora

Powered by TPA Srbija

TPA Srbija je članica TPA Grupe i jedna od vodećih kompanija u oblasti računovodstva, poreskog savetovanja i revizije u Srbiji.

TPA Grupa ima preko 1.700 zaposlenih koji rade u 30 kancelarija u Albaniji, Austriji, Bugarskoj, Hrvatskoj, Republici Češkoj, Mađarskoj, Nemačkoj, Crnoj Gori, Poljskoj, Rumuniji, Srbiji, Slovačkoj i Sloveniji.

U septembru 2020. godine TPA Srbija je postala punopravni član Baker Tilly International. Zahvaljujući saradnji TPA Srbija sa mrežom Baker Tilly International, 12 zemalja nezavisne TPA grupe je povezano na globalnom nivou, a mi smo u mogućnosti da pružimo kvalitetne usluge u svim glavnim poslovnim centrima i regionima sveta.

Mreža Baker Tilly International je aktivna u 146 zemalja, broji preko 36.000 zaposlenih u 742 kancelarije i rangirana je u TOP 10 na svetu u domenu poslovnog savetovanja i revizije.

CILJ ISTRAŽIVANJA

Istraživanje ima za cilj sticanje informacija o tržišnim trendovima u realnom sektoru, ali i planovima reorganizacije pravnih lica iz ugla rukovodilaca sektora finansija. Poseban aspekt je posvećen izazovima u sektoru finansija globalnih i domaćih kompanija, sa svrhom podele iskustva koja mogu biti od pomoći finansijskim direktorima, ali i drugim rukovodiocima sektora kompanija za kvalitetnije planiranje i donošenje odluka.

ISPITANICI

Istraživanjem je obuhvaćeno 55 ispitanika, rukovodilaca sektora finansija velikih pravnih lica, kako globalnih, tako i lokalnih.

OBLASTI ISTRAŽIVANJA

Dinamične tržišne okolnosti, resetovane sa pojavom COVID-a 19, u Republici Srbiji otvaraju brojna pitanja:

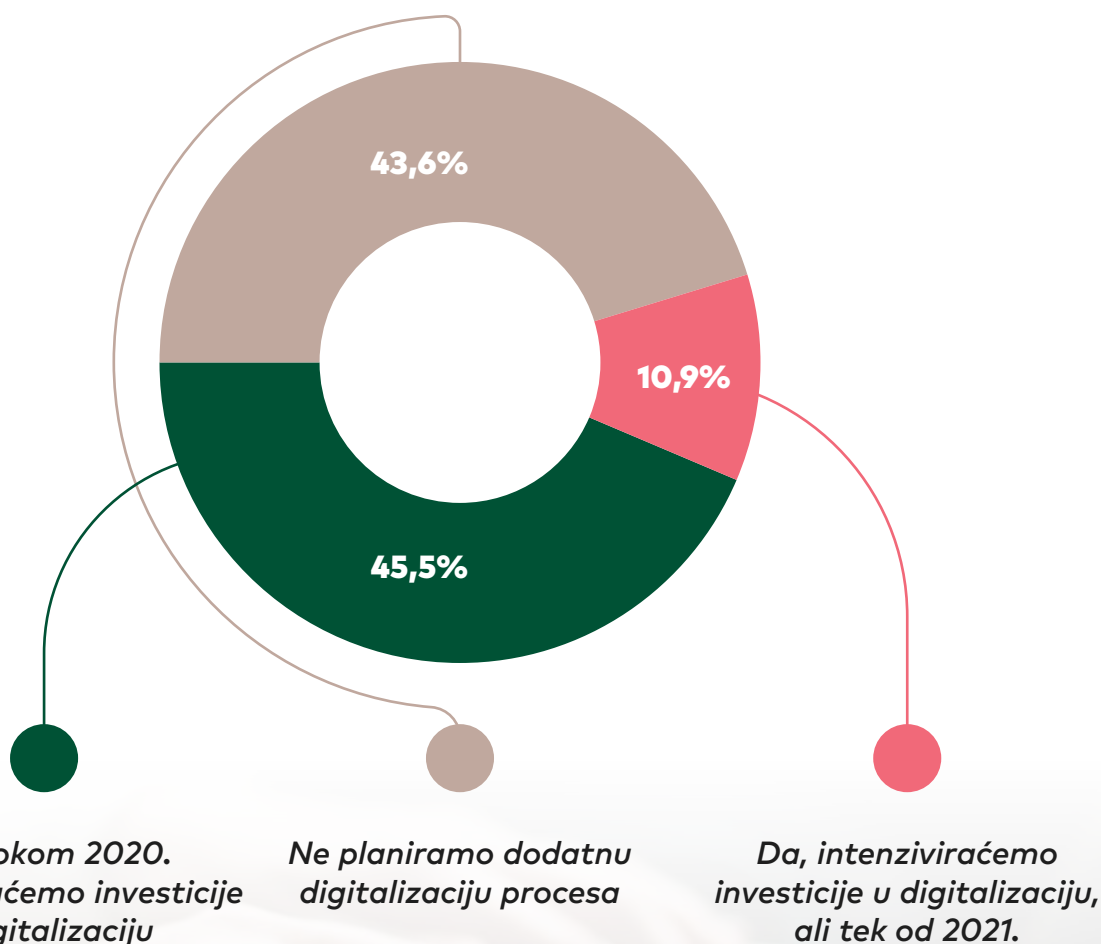
- Kako održati likvidnost biznisa?
- Da li je neophodno inteziviranje digitalizacije procesa?
- Kako uspostaviti efikasnu organizaciju rada?
- Da li optimizovati kancelarijski prostor?
- Kada je pravi trenutak za realizaciju planiranih investicija?
- Kojoj ulozi rukovodilac finansija treba da posveti veću pažnju?
- Da li izazovi globalizacije navode na redefinisane dosadašnjeg lanca snabdevanja?

Rezultati istraživanja pružiće svojevrsni putokaz za unapređenje procesa planiranja, a sve u cilju optimalnog upravljanja resursima kompanija i donošenja pravih odluka.

REZULTATI ISTRAŽIVANJA

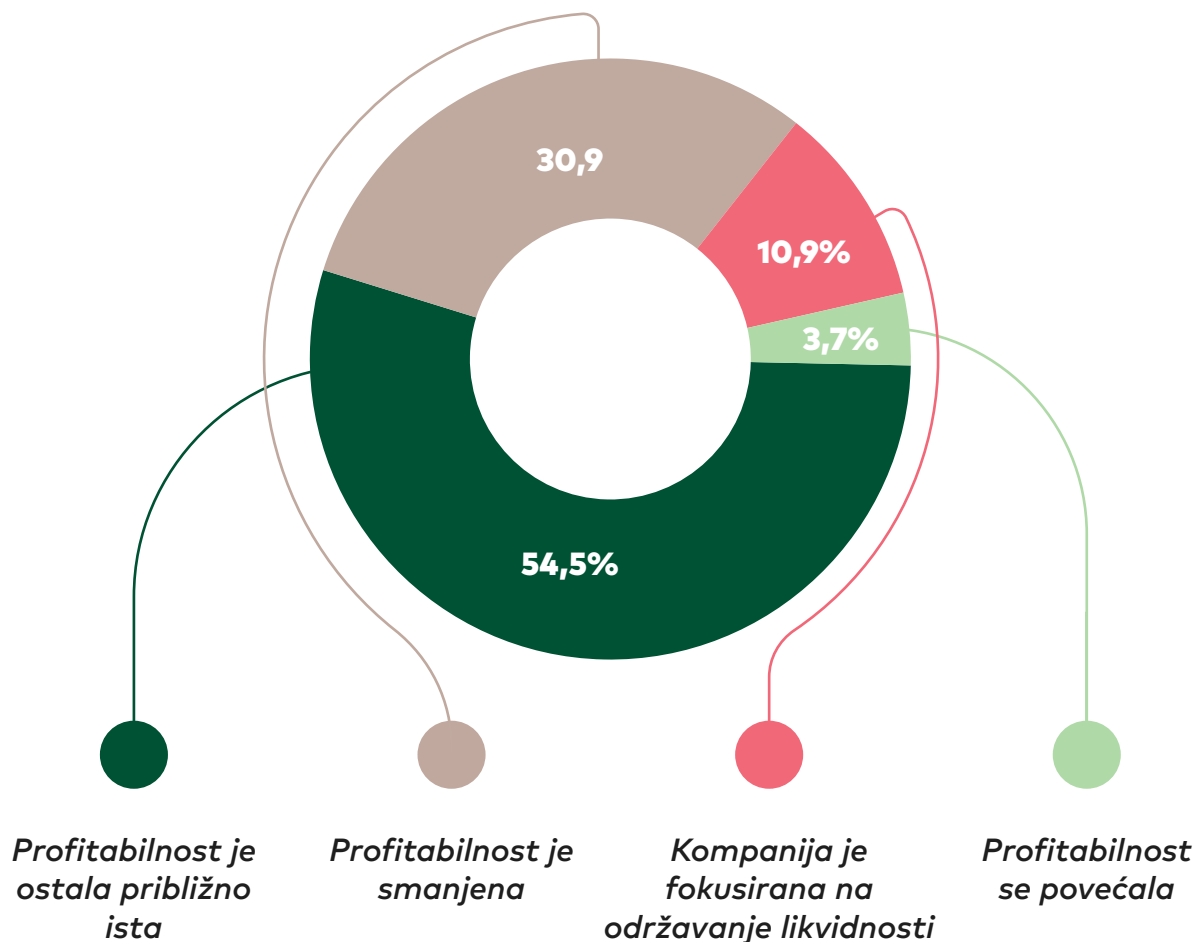
1. Usled uticaja COVID-19, da li Vaša kompanija planira dodatnu digitalizaciju procesa koju nije planirala pre COVID-19?

Digitalizacija radnih procesa je deo radne agende većine pravnih lica. Kako su remote work i prostorna distanca postali svakodnevnica u poslednjih nekoliko meseci, tako su se i zahtevi za digitalizacijom u radu intenzivirali. U prilog tome govore i rezultati istraživanja koji ukazuju da većina ispitanika (45,5%) planira da intenzivira investicije u digitalizaciju, dok 43,6% ne planira dodatnu digitalizaciju, a 10,9% planira da intenzivira investicije u digitalizaciju, ali tek od 2021. godine.

2.

U kojoj meri je COVID-19 uticao na profitabilnost Vaše kompanije?

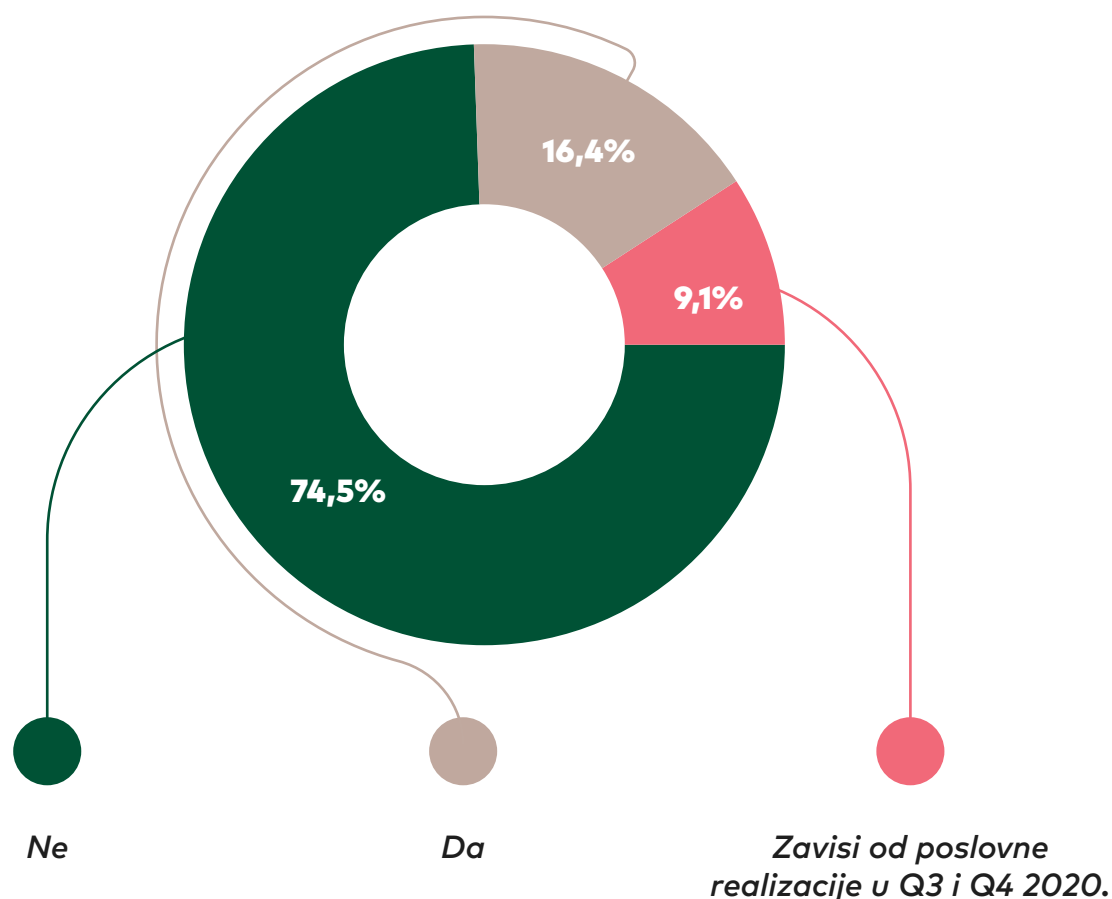

Planirane projekcije poslovne realizacije izmenjene su kod skoro 50% ispitanika. Iako je kod 54,5% ispitanika profitabilnost kompanija ostala približno ista, čak kod 30,9% profitabilnost je smanjena. Kod 10,9% ispitanika kompanija je fokusirana na održavanje likvidnosti, a kod 3,7% profitabilnost se povećala.

3.

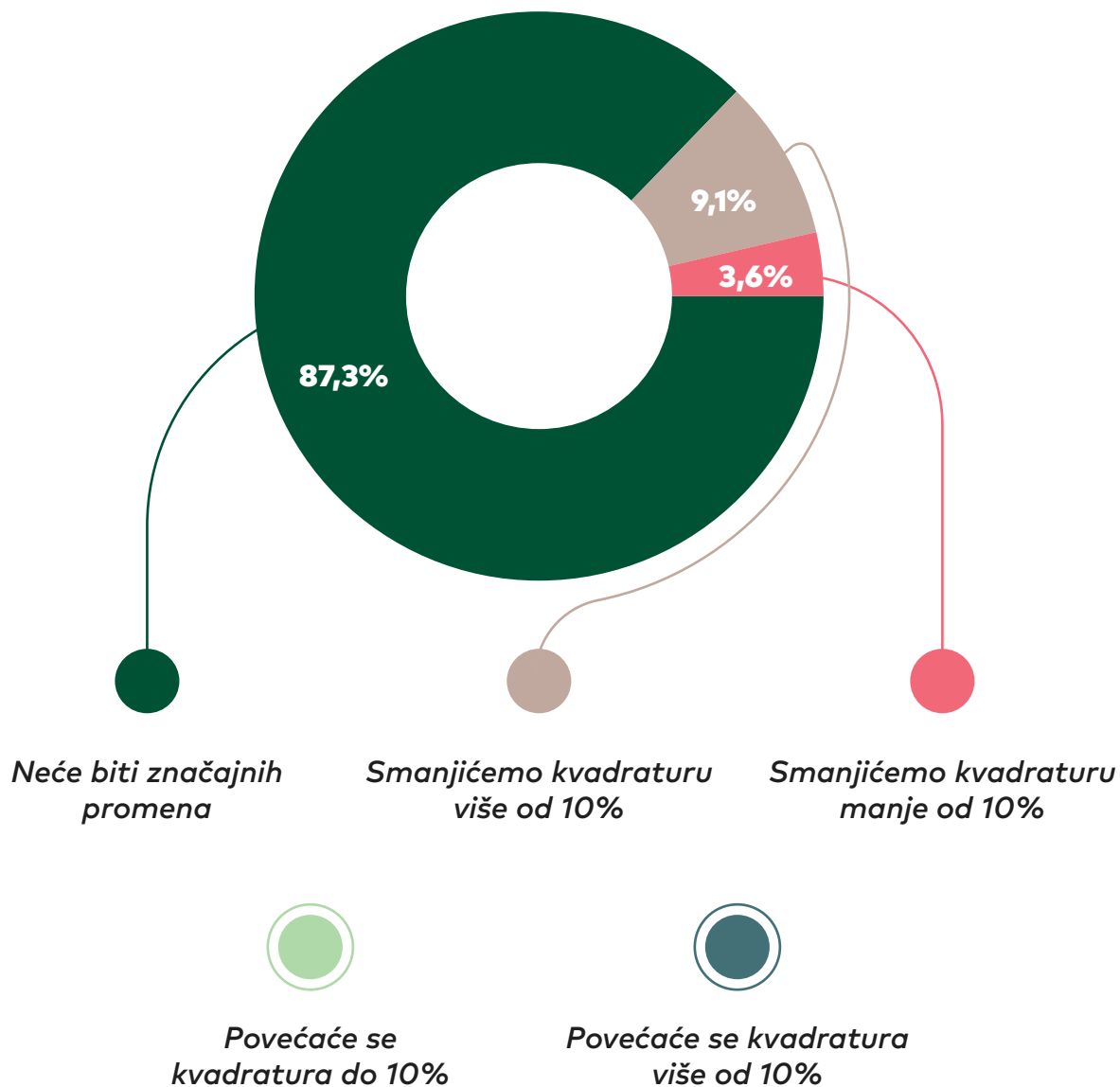
Da li planirate vanredno kreditno finansiranje u 2020. godini?

Paket mera Vlade Republike Srbije doprineo je da se izbegne ili umanji potreba za vanrednim kreditnim finansiranjem za pravna lica koja su direktno ugrožena krizom. Najveći broj ispitanika (74,5%) ne planira vanredno kreditno finansiranje, dok kod 16,4% ova odluka zavisi od poslovne realizacije u Q3 & Q4, a samo 9,1% planira vanredno kreditno finansiranje.

4.

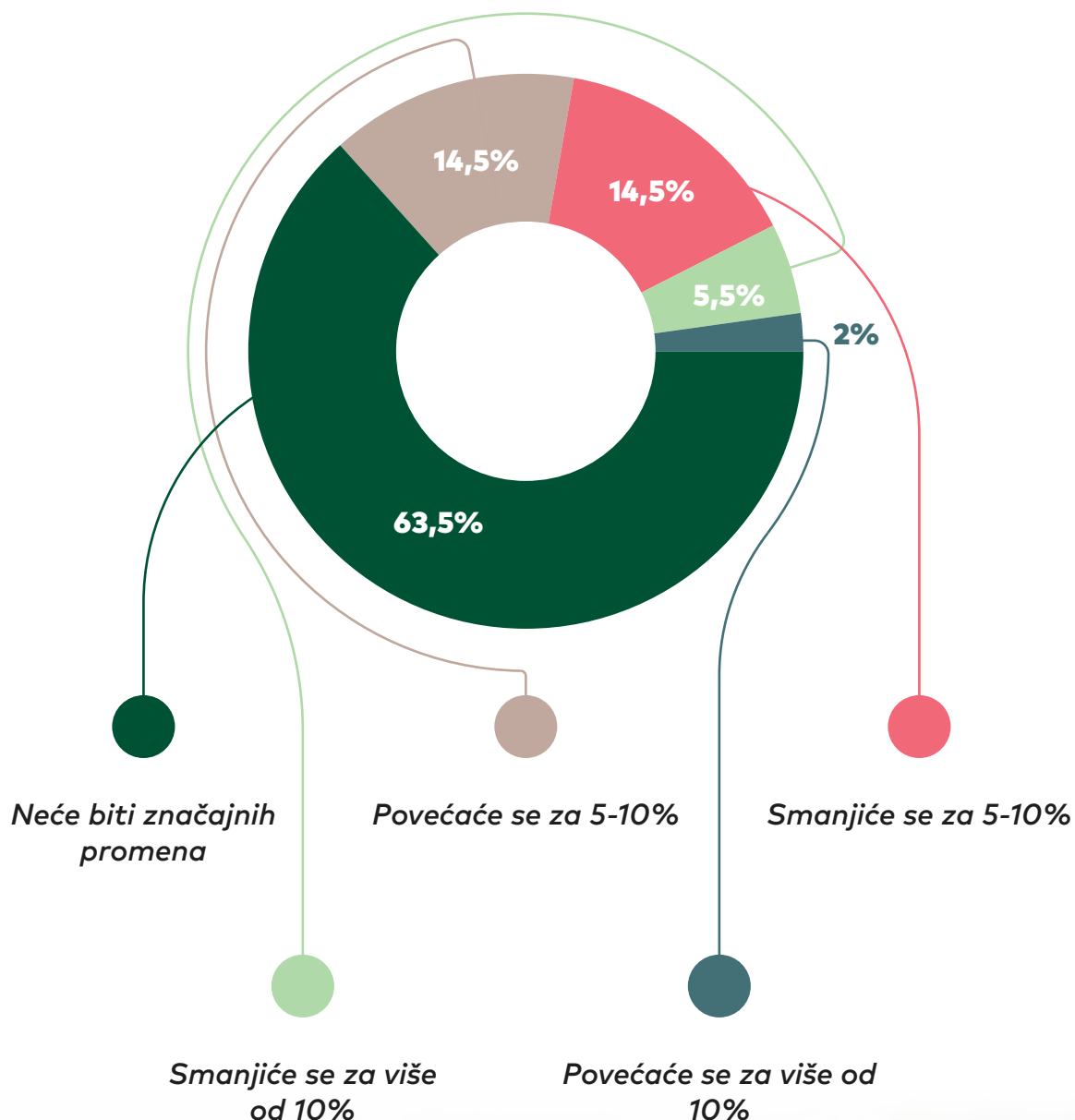
Kao posledica sve učestalijeg rada od kuće, da li planirate optimizaciju kancelarijskog prostora u predstojećem periodu?

Jedna od važnih odluka koje se preispituju tiču se definisanja remote work-a kao poslovnog modela. Odluke u vezi sa ovom temom utiće na realne potrebe poslovnog prostora. Dominantan broj ispitanika (87,3%) ne planira značajne promene sa aspekta optimizacije poslovnog prostora, 9,1% planira da smanji kvadraturu više od 10%, dok 3,6% planira da smanji kvadraturu manje od 10%.

5.

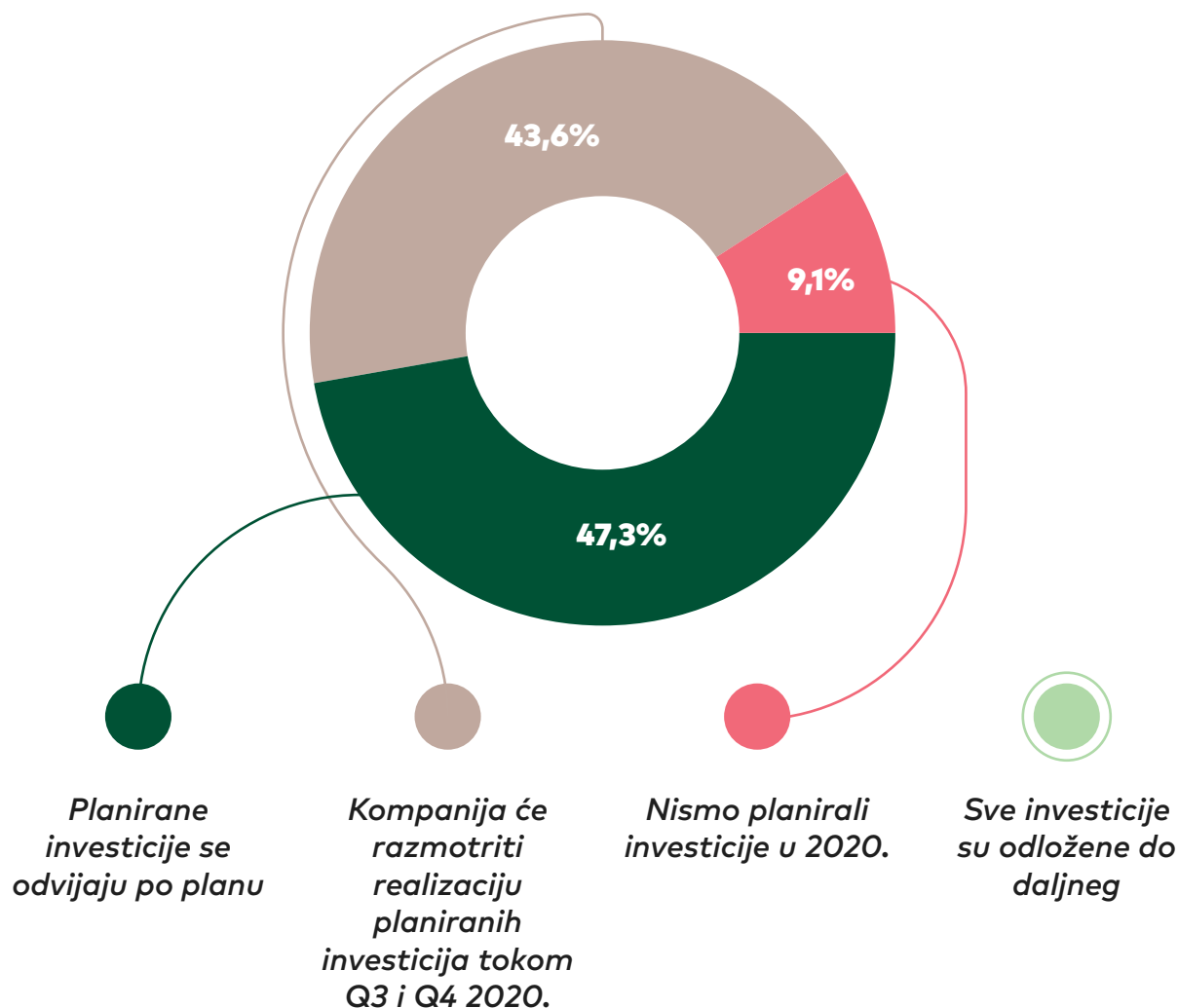
Kakva je Vaša predikcija vezana za promenu ukupnog broja zaposlenih u okviru Vaše kompanije u januaru 2021. godine u odnosu na januar 2020. godine?

Ekonomске posledice Covida-19, ali i inteziviranje digitalizacije uticaće na reorganizaciju kadrovske strukture kompanija u narednih godinu dana. Sa aspekta promene ukupnog broja zaposlenih u okviru kompanija ispitanika u januaru 2021. godine u odnosu na januar 2020, 63,5% neće imati značajne promene. 14,5% predviđa da će smanjiti broj zaposlenih od 5 do 10%, dok isto toliki procenat predviđa da će povećati broj zaposlenih od 5 do 10%. 5,5% smatra da će smanjiti za više od 10%, a samo 2% smatra da će povećati za više od 10%.

6.

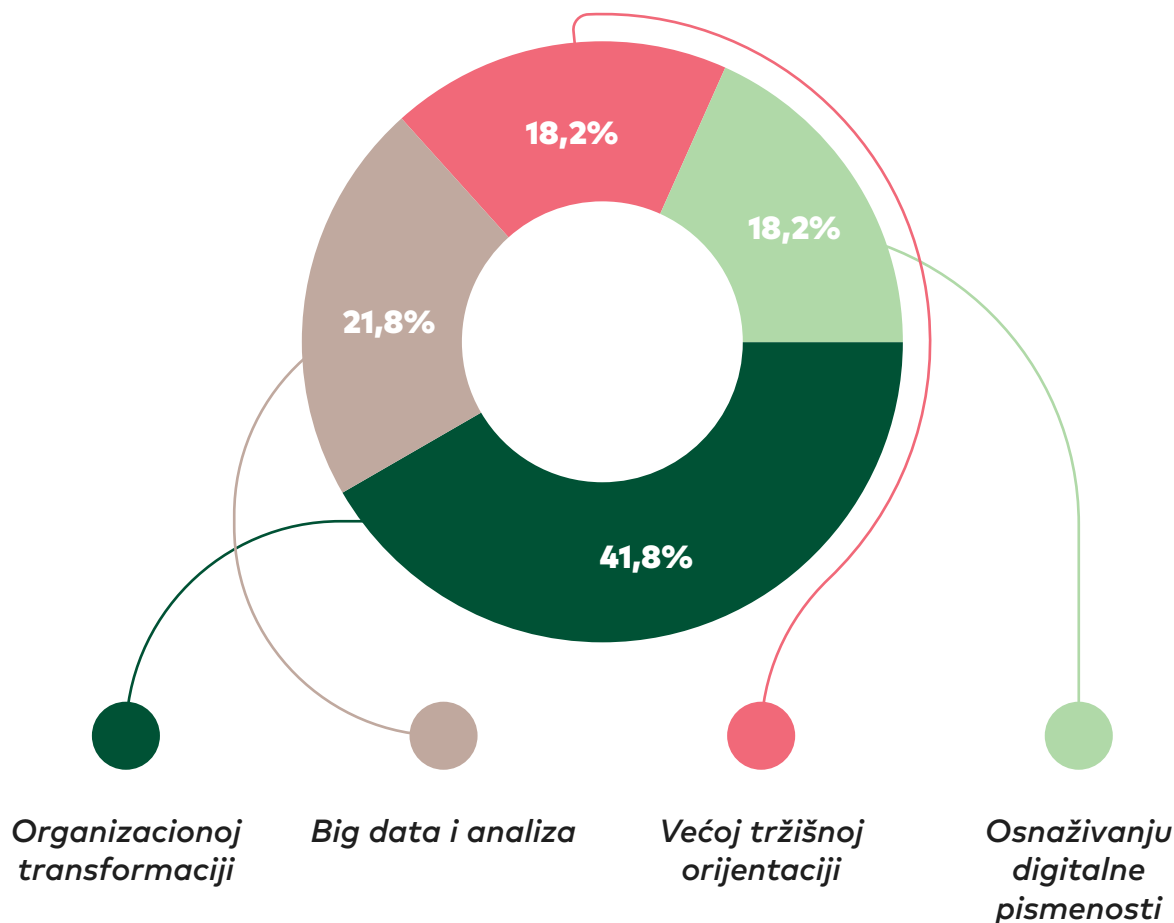
Da li je kompanija u kojoj ste zaposleni odložila investicije koje je planirala tokom 2020?

Rezultati istraživanja ukazuju na postojanje relativnog kontinuiteta planiranih investicija, što je potkrepljeno činjenicom da se 47,3% planiranih investicija odvija po planu, a 43,6% kompanija će razmotriti realizaciju planiranih investicija tokom Q3 i Q4, dok 9,1% nije ni planiralo investicije. Ovi rezultati ukazuju da nijedan ispitanik nije doneo konačnu odluku o odlaganju investicija.

7.

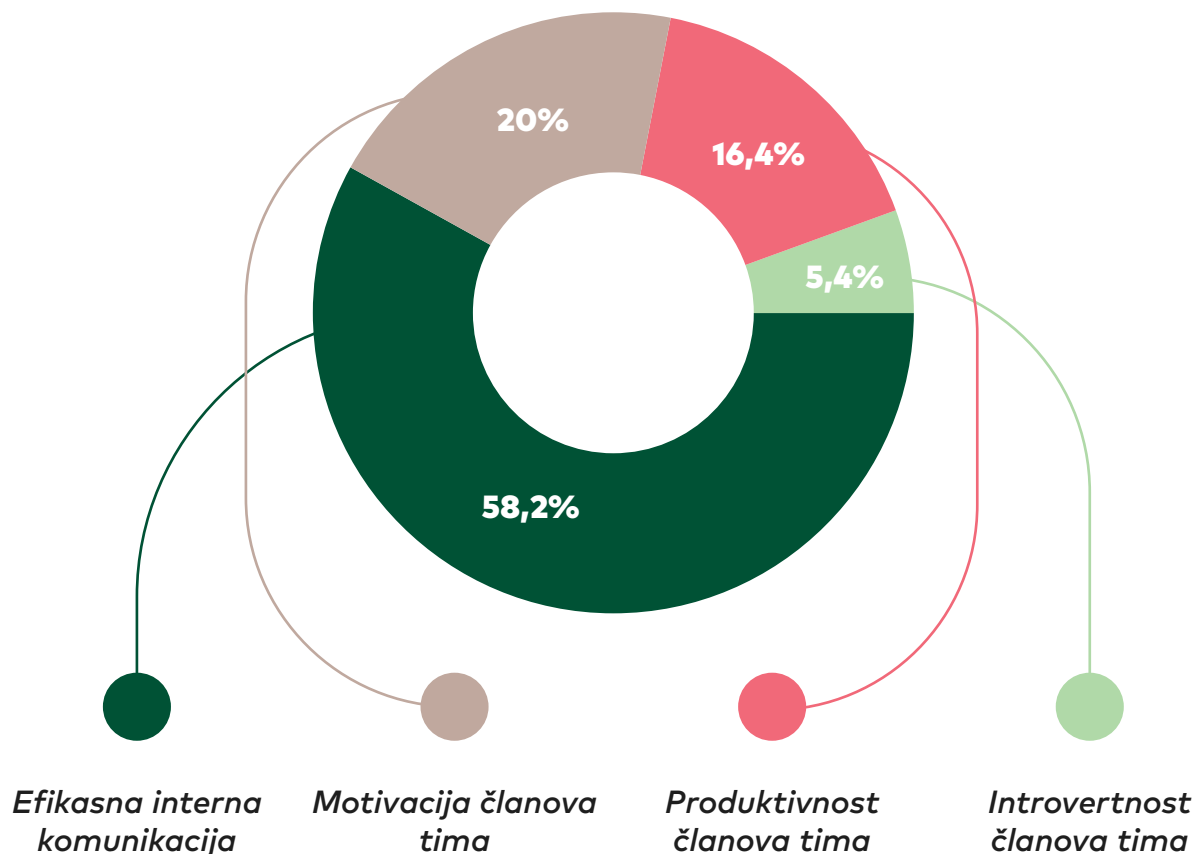
Pored tradicionalnih/standardnih uloga, kojoj od navedenih uloga rukovodilac finansija treba da posveti veću pažnju?

Tržišni trendovi i evolucija funkcije finansijskih direktora nalaže i redizajniranje odgovornosti i nadležnosti finansijske funkcije. Istraživanje ukazuje da postoji potreba za inoviranjem kako internih, tako i eksternih aspekata u radu. 41,6% ispitanika je izrazilo stav da treba veću pažnju da posvete organizacionoj transformaciji, 21,8 % big data i analizi, 18,2% osnaživanju digitalne pismenosti, a 18,2% većoj tržišnoj orijentaciji. Potrebe su vrlo diversifikovane, ali jasno ukazuju da je poželjno preispitivanje postojećeg modela rada.

8.

Uzimajući u obzir dinamične tržišne okolnosti, kao rukovodilac svog tima, šta Vam je najveći izazov prilikom upravljanja ljudima ?

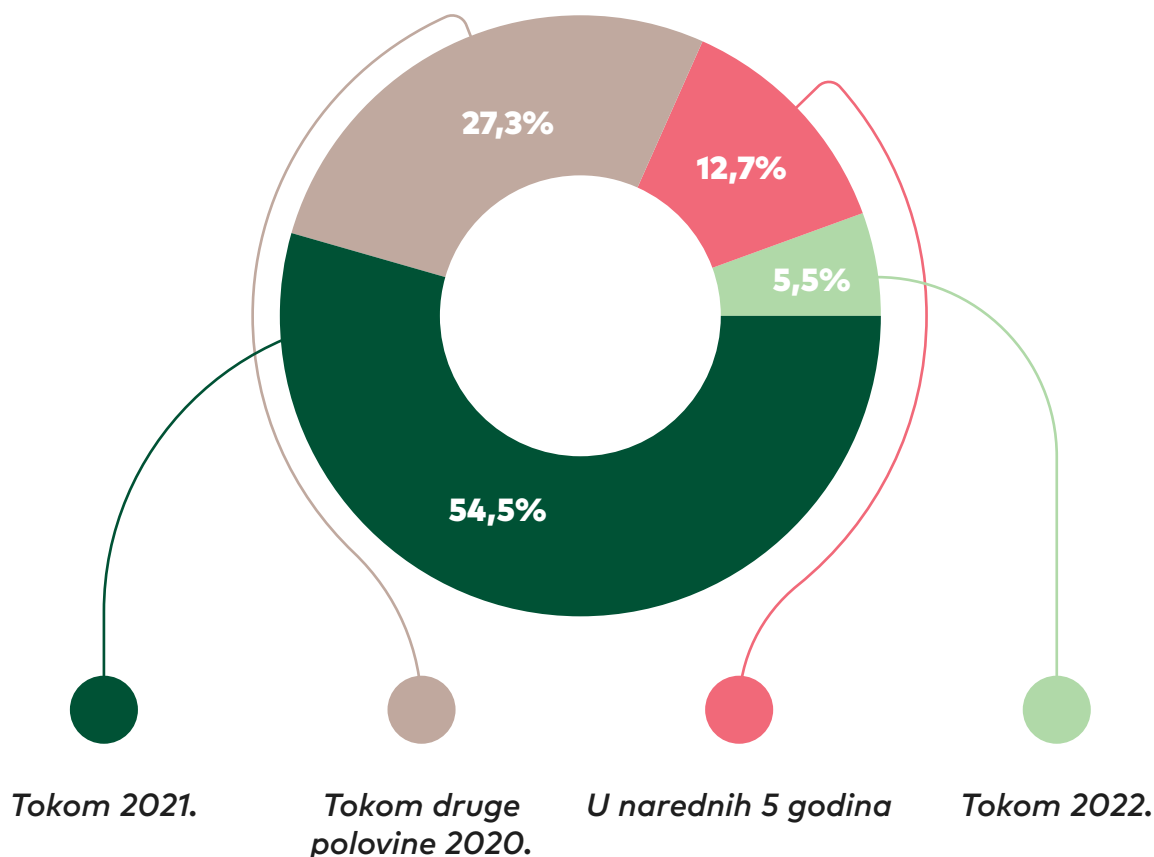

Resetovanje standardnih modela rada dovodi do preispitivanja dosadašnjih izazova u rukovođenju timovima. Da li je "online" lideršip budućnost rukovođenja?

Većina ispitanika smatra (58,2%) da im je najveći izazov prilikom upravljanja ljudima efikasna interna komunikacija, dok je za 16,4% to produktivnost tima. Za 20% ispitanika to je motivacija članova tima, dok je za 5,4% to introvertnost članova tima. Krizne situacije često multiplikuju postojeće izazove, te je unapređenje rada u redovnim uslovima poslovanja od velike važnosti.

9.

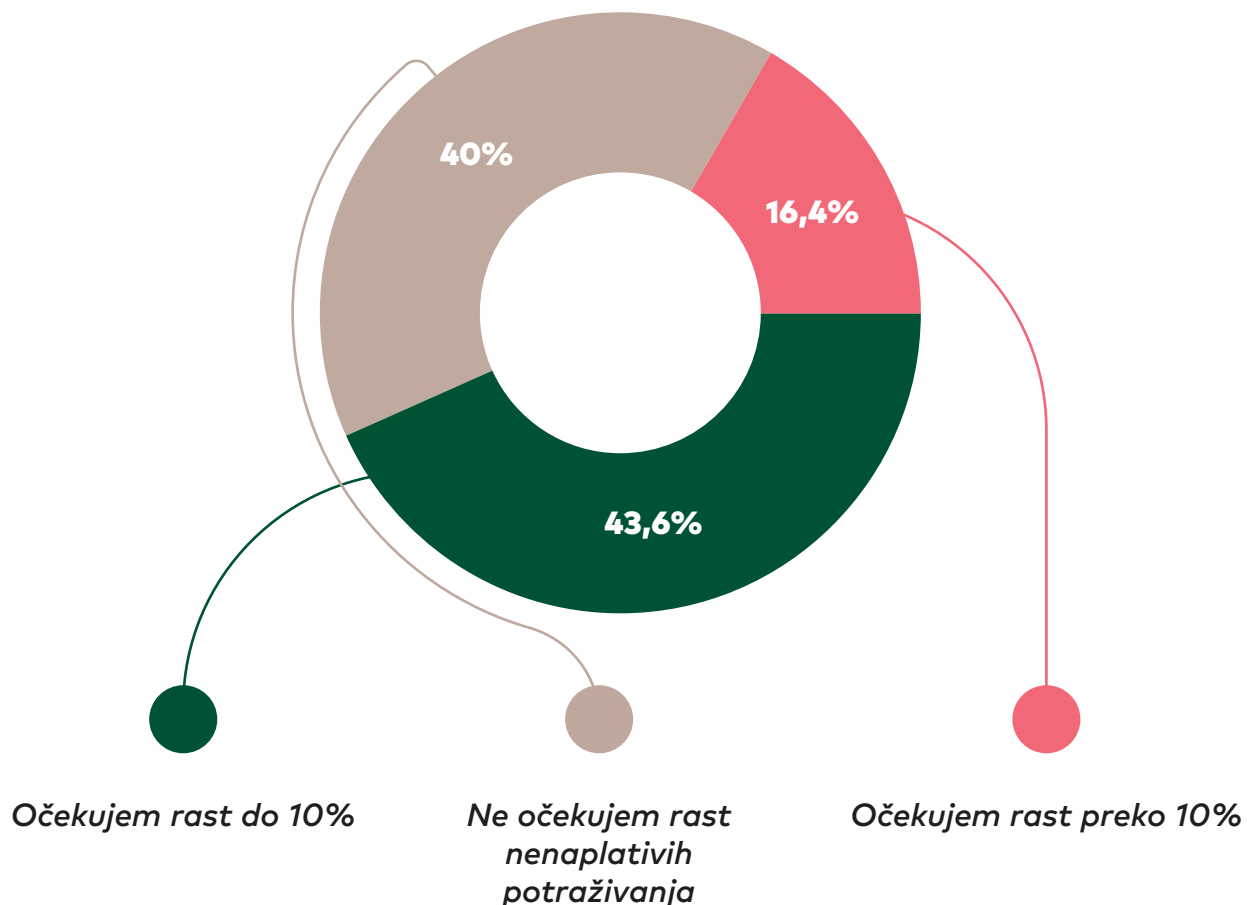
Kada očekujete da će ekonomske posledice krize izazvane Covidom-19 biti najvidljivije?

Brzina tržišnih promena utiče na dužinu vremenskog okvira u okviru koga se planira. Poznato je da su turizam, ugostiteljstvo, auto industrija, avio industrija među prvima osetile posledice krize. Sada se već prognozira o posledicama Covida-19 za industrije koje će ih sekundarno osetiti. 54,5% ispitanika smatra da će ekonomske posledice krize izazvane Covidom-19 biti najvidljivije tokom 2021. godine, 27,3% smatra da će to biti tokom druge polovine 2020. godine, 12,7% smatra da će biti tokom narednih 5 godina, a samo 5,5% smatra da će biti tokom 2022. godine.

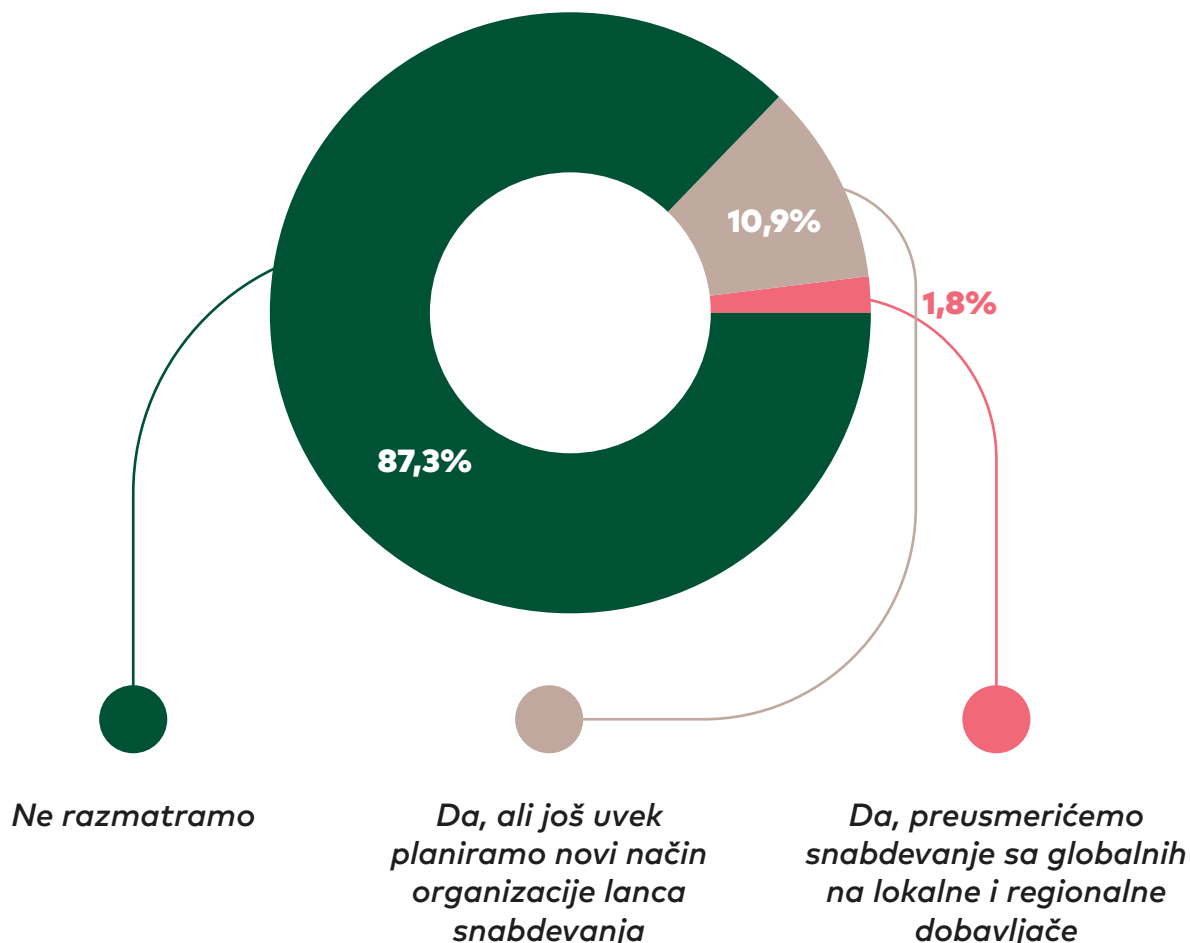
10.

Za koliko prognozirate da će procenat nenaplativih potraživanja pravnih lica porasti u 2020?

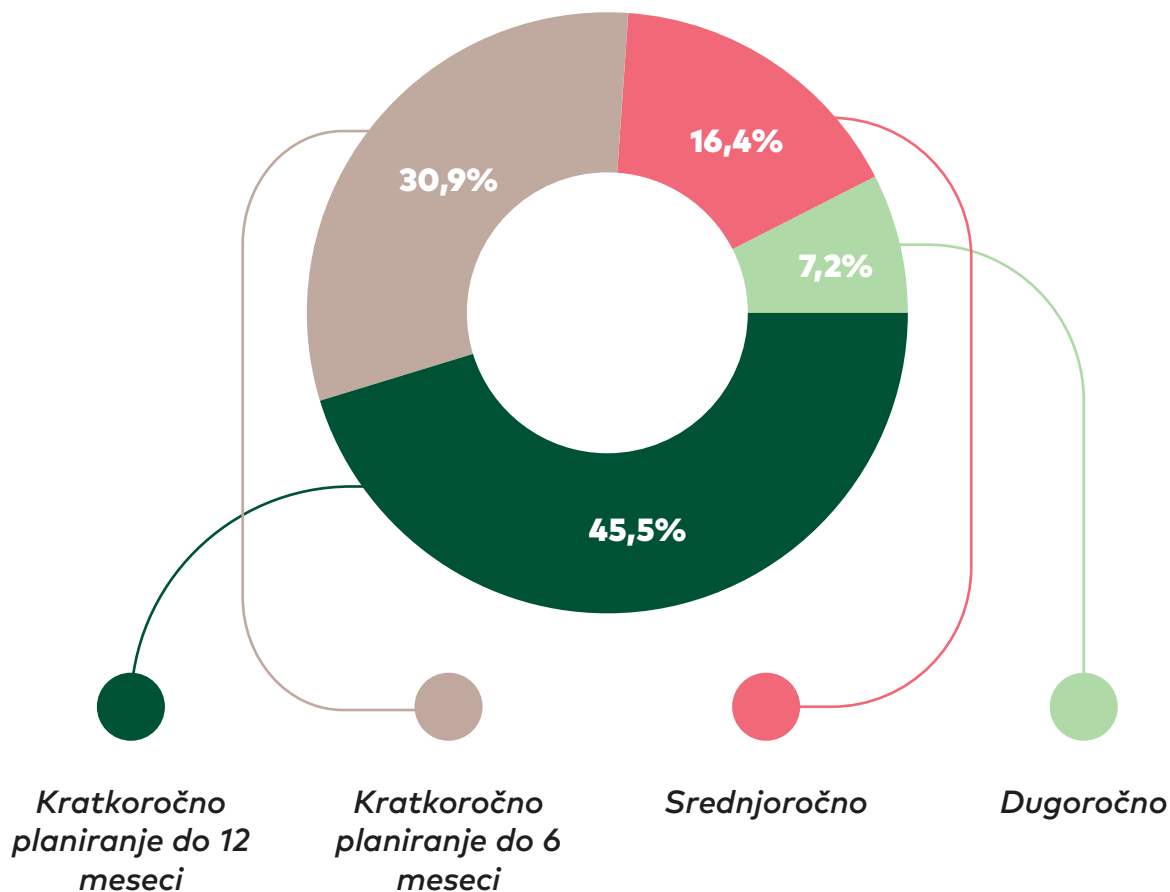
Manje predvidive lokalne i globalne tržišne okolnosti utiču na lanac snabdevanja, tokove gotovine i druge važne indikatore u biznisu. Prema rečima ispitanika, očekuje se rast nenaplativih potraživanja pravnih lica. Čak 43,6% smatra da će doći do rasta do 10%, 40% ne očekuje rast nenaplativih potraživanja, a 16,4% smatra da će rast biti preko 10%.

Da li razmatrate redefinisavanje dosadašnjeg lanca snabdevanja?

Granične barijere mnogih zemalja utiču na sektor logistike. Kao posledica toga, kompanije čije poslovanje zahteva međunarodni transport preispituju mogućnost optimizacije lanca snabdevanja. Rezultati ispitanika ukazuju da 87,3% ne razmatra redefinisavanje dosadašnjeg lanca snabdevanja, 10,9% još uvek planira novi način organizacije lanca snabdevanja, dok je 1,8% odlučilo da preusmeri snabdevanje sa globalnih na lokalne i regionalne dobavljače. Ovi podaci ukazuju da deglobalizacija (odnosno lokalizacija) može biti šansa za lokalni i regionalni razvoj.

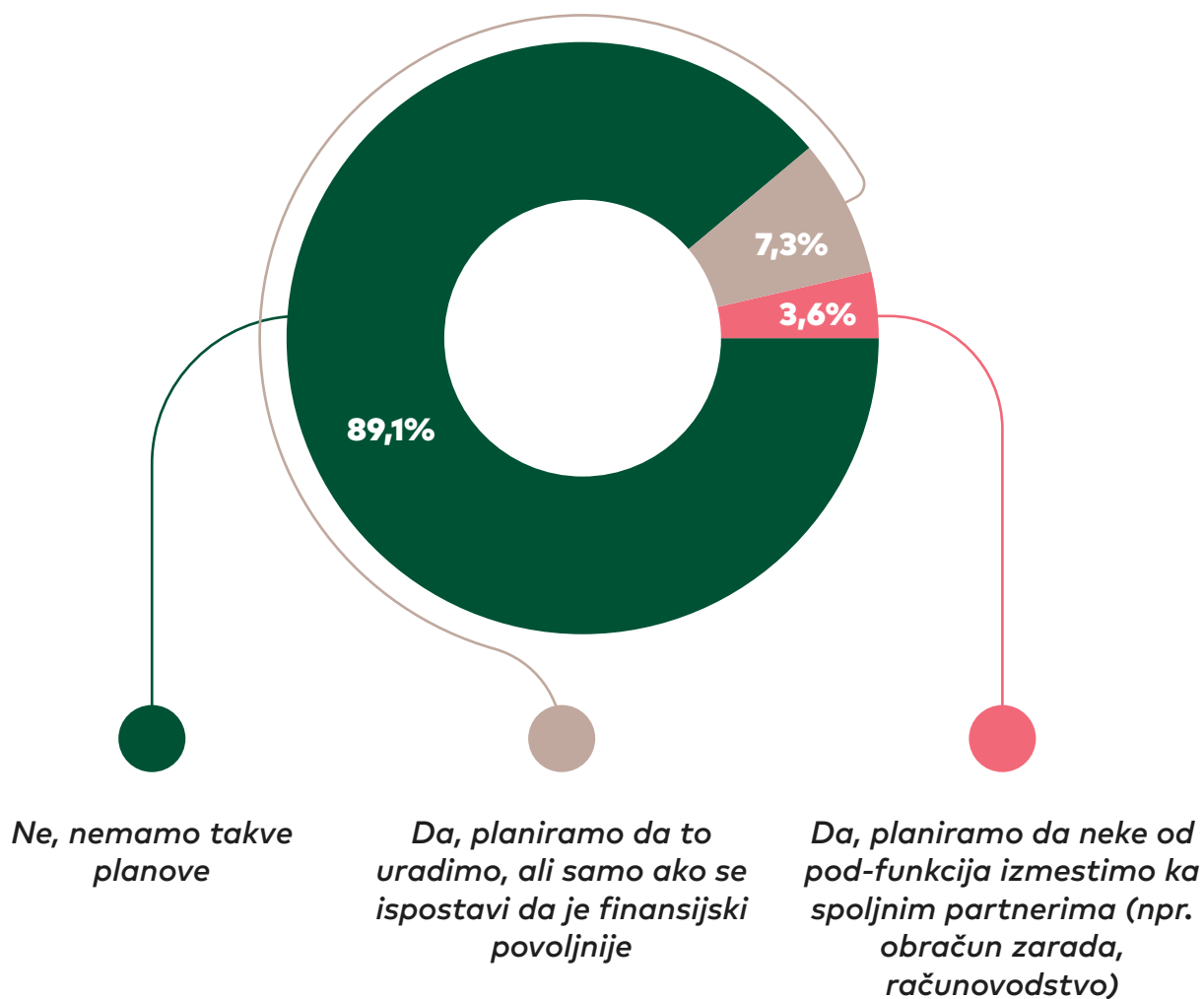
Iz trenutne perspektive, na koji period planiranja ste fokusirani?

Ročnost planiranja dominantno je usmerena na kratkoročno planiranje od 6 i 12 meseci (gde je 45,5% ispitanika usmereno na planiranje do 12 meseci, a 30,9% ispitanika do 6 meseci). Sa druge strane, 16,4% ispitanika je usmereno na srednjoročno, 7,2% na dugoročno planiranje.

13.

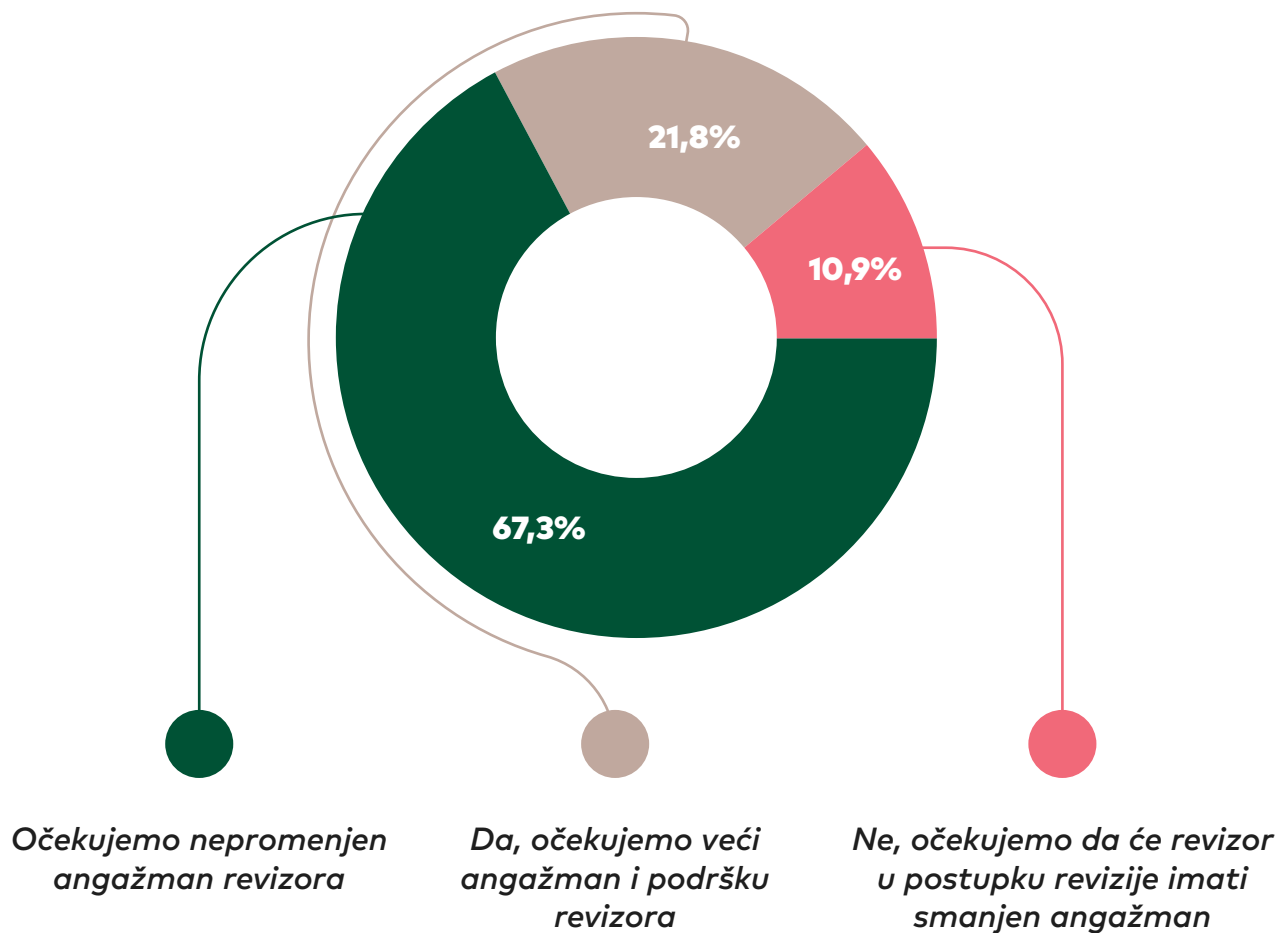
Da li, u kontekstu promena koje COVID-19 nameće, planirate da reorganizujete Vašu finansijsku funkciju na način da neke elemente iste izmestite ka spoljnim partnerima?

Sa aspekta reorganizacije finansijske funkcije i izmeštanja ka spoljnim partnerima, 89,1% ispitanika nema planove o ovoj vrsti reorganizacije. 7,3% planira reorganizaciju, ali samo ako se ispostavi da je finansijski povoljnije, dok 3,6% planira da neke funkcije izmesti ka spoljnim partnerima.

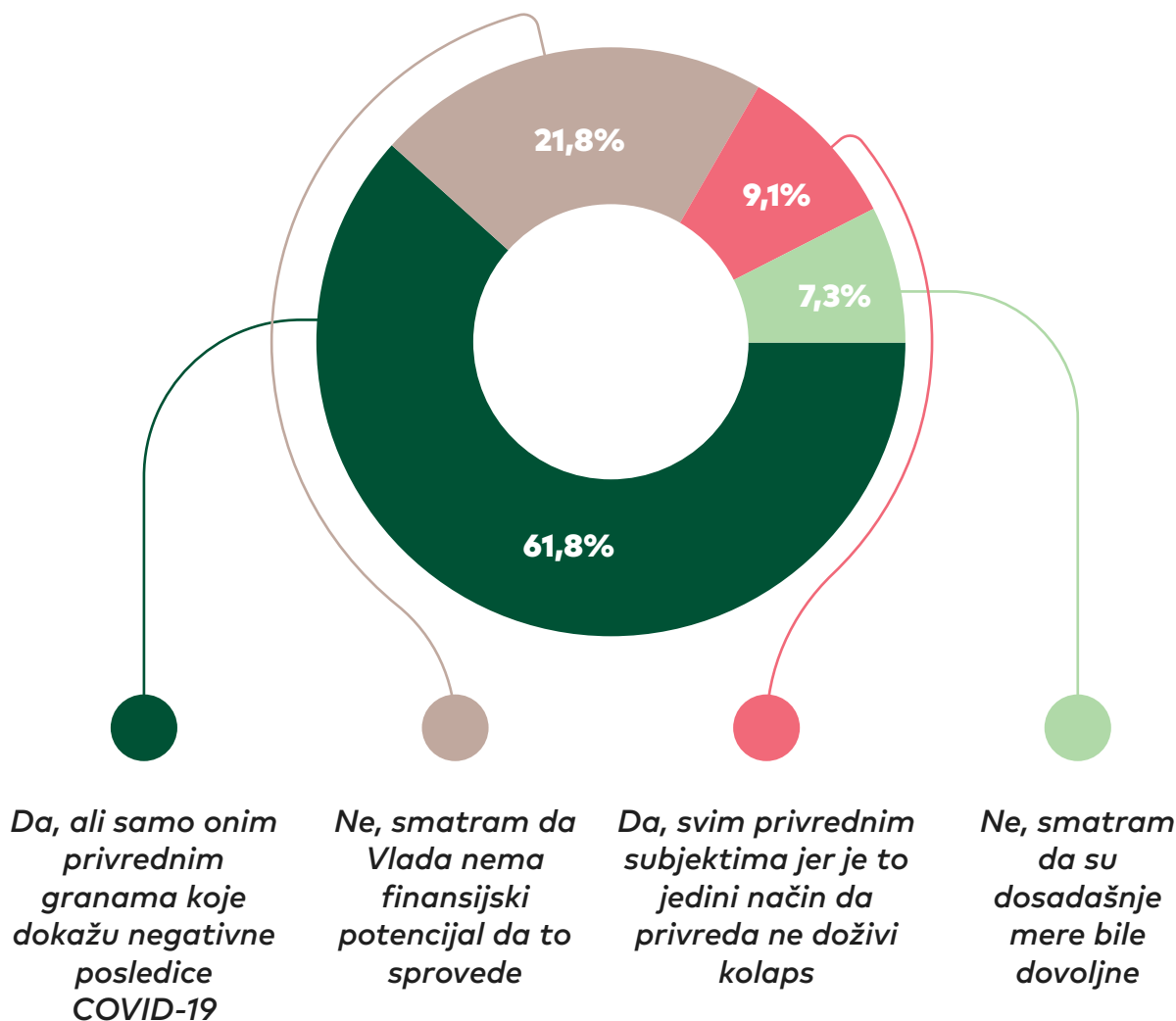
14.

Da li se Vaša očekivanja od revizorske kuće koja Vam radi reviziju menjaju s obzirom na promene koje COVID-19 nameće?

Najveći broj ispitanika (67,3%) očekuje nepromenjen angažman revizora sa obzirom na promene koje Covid-19 nameće. 21,8% očekuje veći angažman i podršku revizora, dok 10,9% očekuje da će revizor u postupku revizije imati smanjen angažman.

Očekujete li na jesen nove pakete podsticaja privredi od strane Vlade?

Rezultati pokazuju da ispitanici pokazuju razumevanje prema privrednim granama koje su najviše pogođene Covid-om 19, te čak 61,8% smatra da novi paketi podsticaja privredi od strane Vlade treba da budu umereni na najviše ugrožene sektore. 21,8% smatra da Vlada nema finansijski potencijal da to sprovede. 9,1% smatra da paketi podsticaja treba da budu usmereni na sve privredne subjekte, dok 7,3% smatra da su dosadašnje mere bile dovoljne.

Biznis u Srbiji iz ugla finansijskih direktora

Powered by TPA Srbija

Kontakt TPA:

Bojan Žepinić je rukovodeći partner TPA Srbija od 2010. godine i odgovoran je za celokupno poslovanje kompanije.

Od 2020. godine, predsedavajući je član Upravnog odbora TPA Grupe.

Bojan je i gostujući predavač, ali i stručni autor u domenu poreza i M&A.

TPA Srbija
+381 11 65 58 800
office@tpa-group.rs
Makedonska 30
11000 / Beograd

Radno vreme:
Ponedeljak - Petak:
08:30 – 17:30